

MÅL 16

16 FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN

FÖRBEREDELSE

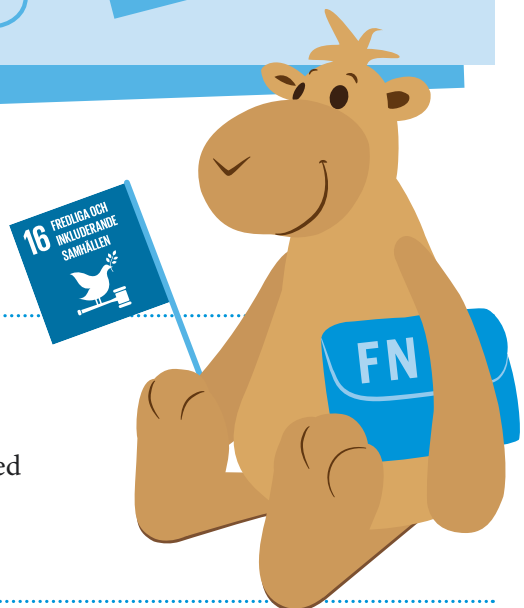
- Läs fakta om mål 16
- **Filurens attribut:** nallebjörn och FN-flaggan

UPPLÄGG

1. FN-FILUREN HAR ANLÄNT

FN-Filuren har landat i klassrummet med sin väska med brevet, sina attribut och flaggan med Mål 16.

2. FILURENS BREV

Hejsan svejsan!

Fint att vara här! Jag känner mig både glad och sorgsen på samma gång efter en omtumlande resa som jag gjort. Jag var ute och flög i min magiska kista och såg krig och förstörelse i flera länder. Det var hus och byggnader som var sönderbombade och människor som var rädda och ledsna. Jag flög över Ukraina, sedan Gaza och några dagar senare befann jag mig över Sudan. När jag sen landade vid en liten å i ett land i Europa där det var lugnt och fridfullt, träffade jag en kvinna med en blå basker på huvudet. Kvinnan som hade snälla ögon och vänlig röst berättade att hon hette Sarah och att jag hade kommit till Kosovo.

Kosovo är en plats där det har varit krig och många barn och familjer har inte haft tillräckligt med mat eller säkerhet. Sarah och hennes vänner från FN var där för att hjälpa till och försöka få slut på kriget. De bar blå hjälmar som en symbol för fred. När kriget äntligen var slut åkte Sarah hem till Danmark igen för att få vara med sin familj och sina vänner. Men så efter några år behövde hon åka tillbaka till Kosovo för att arbeta som fredsbevarare, alltså se till så att freden fortsatte och att det inte blev krig igen. Flera andra FN-soldater från andra länder, hade redan jobbat länge som fredsbevarare i Kosovo och det behövde man fortsätta med för det var fortfarande lite oroligt, fast det var fred.

Sarah berättade för mig om en händelse som hon inte kan glömma från kriget: En dag hörde Sarah ett svagt rop. Det var en liten pojke som hette Ermal. Han hade tappat bort sin familj i kaoset och var väldigt rädd. Sarah satte sig på huk och log mot Ermal. Hon gav honom en liten nallebjörn som hon hade i sin ficka. "Här, den här är för dig. Den ska hjälpa dig att känna dig trygg," sa hon.

Ermal log blygt och kramade nallebjörnen. Sarah tog hans hand och sa, "Kom, vi ska hitta din familj." De gick tillsammans genom de smala gatorna, förbi sönderfallna hus och människor som var glada att se FN-soldaterna. Till slut, efter mycket letande, hörde de någon ropa: "Ermal!" Det var Ermals mamma och pappa! De sprang fram och kramade honom hårt. "Tack så mycket, Sarah," sa Ermals mamma med tårar i ögonen. "Vi trodde aldrig vi skulle få se honom igen."

(brevet fortsätter på nästa sida)

FILURENS BREV FORTS.

Sarah log och kände sig väldigt lättad. "Det är vad vi är här för, att hjälpa varandra," svarade hon.

När Sarah gick tillbaka till sitt läger kände hon sig stolt. Hon visste att även om kriget inte var över än, så hade hon hjälpt till att göra världen lite bättre och säkrare för en liten pojke och hans familj.

Och så, varje kväll när Sarah tittade upp på stjärnorna i Kosovo, tänkte hon på alla barn där och hoppades att en dag skulle alla kunna leva i fred, precis som hemma hos henne i Danmark.

Sarah säger att en person inte kan lösa alla problem själv, men tillsammans med andra kan man göra stor skillnad. Genom att jobba för FN och samarbeta med andra människor kan hon hjälpa till att förstå olika problem och hjälpa samhällen att leva i fred och harmoni.

Jag blev så imponerad av Sarah, av hur modig hon och alla hennes kollegor är. Jag skulle aldrig våga vara där det är krig, men jag har verkligen tänkt på vad jag kan göra där jag är. Hur tänker ni om allt det här? Man vill ju verkligen vara en fredsbevarare och det kanske man kan vara lite överallt?

BILD 1

Skrivs ut i A4 eller visas på storbildsskärm

Bild: UN Photo/Logan Abassi

3. TANKAR OM FILURENS BREV

Fundera tillsammans över vad Filuren berättat.

Det kan vara tankar som:

- Varför blir det krig mellan vissa länder?
- Hur blir man FN-soldat?
- Är det farligt att jobba för FN?
- Hur länge befinner man sig hemifrån?

4. VAD BETYDER MÅLET?

Titta på symbolerna på mål 16 och samtala om vad ni tror att det kan betyda:

- Det är en fågel med en kvist i näbben, vad betyder det?
- Fågeln står på en klubba, varför då?
- Fredliga och inkluderande samhällen, vad menas med det?

Se en film om mål 16

<https://vimeo.com/manage/videos/918336642>

Se bildspel “Fredsbevarare”. (Finns som textdokument med bilder).

Se bildspel “Fredsbevarare”:

BILD 2: UN = FN

UN = United Nations

FN:s viktigaste jobb är att se till att länder inte bråkar och att det är fred i världen. När FN startade år 1945, efter 2:a världskriget, bestämde de att detta var det viktigaste. Än idag jobbar FN mycket med att hålla fred och säkerhet. FN försöker stoppa bråk innan de börjar, hjälpa länder som bråkar att bli vänner igen, och skicka fredssoldater för att hålla ordning. De gör allt de kan för att det ska vara lugnt och fredligt i världen.

FN:s två domstolar

Det finns två viktiga domstolar som jobbar för att hålla koll på rättvisa vid konflikter i världen. Den första domstolen heter Internationella domstolen (ICJ) och ligger i Haag i Nederländerna.

Den är en del av FN och kan lösa bråk mellan länder.

Den andra domstolen heter Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och ligger också i Haag. Den startades inom FN och kan straffa personer som har gjort väldigt dåliga saker, som att ha skjutit på civila under ett krig. Även ledare för länder kan bli straffade.

Så dessa domstolar försöker hjälpa till så att länder och personer följer reglerna och inte gör dåliga saker.

BILD 3: “FRED BÖRJAR MED MIG”

Bild: UN Photo/Marco Dormino

Sedan 1948 har fler än två miljoner människor arbetat som fredsbevarare, både som uniformerad och civil personal och hjälpt länder att övergå från krig till fred. “Fred börjar med mig” var namnet på 75-årsjubileet och en kampanj som hölls under 2023.

VAD GÖR EN FN-SOLDAT?

När det blir en väpnad konflikt i ett land kan FN besluta om att sända dit personal i en fredsoperation. Personalen kan vara militärer, poliser, civila experter och biståndsarbetare. Vad gör de?

Skyddar människor: FN-soldater reser till platser där det är farligt och där det kan vara krig eller andra problem. De är där för att skydda människor och se till att de är säkra. Tänk dig att FN-soldater är som hjältemodiga vakter som ser till att ingen blir skadad.

Ger hjälp: FN-personal hjälper människor som har det svårt. De kan dela ut mat, vatten och medicin till dem som behöver det. De hjälper till att bygga upp förstörda hus och skolor så att alla kan ha någonstans att bo och gå i skolan. De hjälper även djur som lider på grund av krig eller konflikter.

Hjälper till med fred: När det är bråk eller krig mellan olika grupper, försöker FN-personal att få dem att sluta bråka och istället prata med varandra. De vill att alla ska vara sams och leva i fred.

Skyddar barn: FN-personal ser till att barn är trygga och inte blir skadade. De hjälper till att återförena barn med sina familjer om de har kommit bort från varandra.

Bär blå hjälm: FN-soldaterna bär ofta en blå hjälm eller basker som visar att de kommer från FN. Den blå färgen är en symbol för fred.

Så FN-personalen är lite som superhjältar som sänts till platser där det behövs hjälp och som ser till att alla kan vara trygga och att det blir fred.

BILD 4–7

Bild: UN Photo/Victoria Hazou

Bild: UN Photo/Pasqual Gorriz

Bild: UN Photo/Albert Gonzalez Farran

Bild: UN Photo/Michael Ali

5. GÖR NÅGOT FÖR MÅLET

Dags för eleverna att göra något som bidrar till fredliga och inkluderande samhällen, något som bidrar till mål 16 och som de kan sprida till andra. Utgå från bilden “Peace Begins With Me”, som var temat för FN:s 75-års jubileum. Precis som FN-soldaten Sarah sa att en person inte kan lösa alla problem själv, men tillsammans med andra kan man göra stor skillnad och om man börjar med sig själv - att vara en bra vän till exempel och vara öppen och nyfiken på andra människor – så kommer man långt med fredsarbetet.

GÖR SÅ HÄR:

- **Lek Gnistan!**

Eleverna sitter eller står i en cirkel och håller varandra i händerna. En person skickar en handtryckning - gnistan - till sin granne, antingen till höger eller vänster. Gnistan skickas vidare åt samma håll tills någon trycker två handtryck, då byter gnistan håll. En riktig evighetslek.

- **Sjung Tillsammans-låten!**

I läromedlet Spillosoferna och utmaningen "Tillsammans" som handlar om Mål 16 finns låten "Tillsammans". Den finns även på Spotify.

Sök på: Spotify: Spillosoferna; Tillsammans

TILLSAMMANS

Det finns en styrka här i världen
och den liknar inget annat
vi kan kalla den för superkraft
Vi skapar den med vänlighet
och blir tillsammans starkare
som ingen ensam vart

Vänligheten sprider sig som ringar på ett hav
från bergens högsta topp till djupa dal
Coolt att man mår bra av att hjälpa andra

Gör schyssta saker - hjälp en vän
Plocka upp en tappad sak och ge den - åter igen

Trösta någon ledsen
Dela med dig av det du har
Säg hej till någon, stig åt sidan för en gammal dam
Om vi är schyssta mot varandra kommer superkraften
att spridas med glädje från vän till vän

SPILLOSOFERNA!

- **Gör en challenge och säg eller gör något snällt till någon du inte känner, till exempel genom “Hemliga vänner” på skolan:**
  - Det kan vara att alla får varsin hemlig kompis i klassen som man ska vara extra snäll mot under en vecka.
  - Det kan vara att hela klassen bestämmer att ni ska vara extra vänliga mot en annan klass utan att de vet om det. Ni kan till exempel dela upp er i mindre grupper där alla får tänka ut en vänlig handling för den andra klassen.
  - Ni kan vara vänliga mot personalen i matsalen utan att de vet om det och undersöka vad som händer.

Övning hämtad från Spillotekets läromedel Spillosoferna och utmaningen “Tillsammans”.

---

6. DELA VIDARE OCH INSPIRERA ANDRA

- Berätta för Filuren vad ni har gjort för mål 16 med hjälp av text och bilder.
- Sprid era nya kunskaper om mål 16 till andra skolor genom att dela text och bilder på inspirationssidan.
- Sprid era nya kunskaper om fredsbevarare till andra skolor genom att dela text och bilder på inspirationssidan

---

Källhänvisning:

<https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/mal-16-fredliga-och-inkluderande-samhallen/>

<https://unric.org/sv/fred-och-sakerhet/>

<https://moldova.unwomen.org/en/noutati-si-evenimente/noutati/2020/06/women-peacekeepers>